

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

Datum 1° uitgifte	16/03/2012
Datum laatste wijziging	12/06/2026
Aard laatste wijziging	Zie blauwe tekst

1	DOEL	2
2	TOEPASSINGSGEBIED	2
3	REFERENTIE EN DEFINITIE	2
3.1	Referentie	2
3.2	Definities	2
4	VOORSCHRIFT	3
4.1	Algemeen	3
4.2	Collectieve valbescherming	4
4.3	Persoonlijke valbescherming	4
4.4	Betreden van daken	6
4.5	Werken met een ladder	7
4.5.1	Eisen aan de werkzaamheden op een ladder	7
4.5.2	Eisen aan de opstelling van de ladder	7
4.6	Gebruik van een personenhijsbak	7
4.7	Maatregelen bij noodweer	7

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

1 DOEL

Een veilige werkomgeving garanderen door middel van duidelijke richtlijnen en maatregelen om valgevaar te voorkomen en werknemers en derden zoveel mogelijk te beschermen tegen de risico's van werken op hoogte.

2 TOEPASSINGSGEBIED

De vereisten van dit veiligheidsvoorschrift gelden op de terreinen van Nyrstar Belgium

3 REFERENTIE EN DEFINITIE

3.1 Referentie

[Nyrstar Working at Height Standard: NG-HS-ST-107](#)

Er dient een risico-inventarisatie met betrekking tot valgevaar te worden opgesteld, die jaarlijks wordt geëvalueerd in overeenstemming met de geldende wetgeving en de Nyrstar Group Standard NG-HS-ST-107.

3.2 Definities

Valgevaar is een situatie waarin een persoon het risico loopt om onbedoeld van een hoogte te vallen, wat kan leiden tot letsel. Valgevaar ontstaat wanneer de mogelijkheid bestaat dat een persoon zich bevindt of werkt op een locatie zonder adequate valbeveiliging, zoals een leuning, afscherming of harnas, en er onvoldoende fysieke barrières of veilige afstand tot de rand worden gehanteerd.

Het valgevaar wordt beoordeeld op de aanwezigheid van een persoon blootgesteld aan het valgevaar, de aard van de werkzaamheden speelt geen rol.

Er is geen sprake van valgevaar indien er steeds een minimale horizontale afstand wordt aangehouden van 4 meter tussen de persoon en de rand van het hoogteverschil.

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

4 VOORSCHRIFT

4.1 Algemeen

Bij werkzaamheden op hoogte dienen er steeds maatregelen worden genomen om vallen te voorkomen. Op basis van een risicoanalyse moet bepaald worden welke valbeveiliging aangewezen is. De maatregelen moeten in volgorde van effectiviteit worden genomen:

1. Het risico bij de bron wegnemen.
2. Collectieve beschermingsmiddelen toepassen (zoals leuningen, bordessen, ...).
3. Persoonlijke valbescherming.

Werken op hoogte mogen alleen plaatsvinden indien de toegang tot de werkplek veilig en gecontroleerd is georganiseerd.

Het gelijktijdig werken van personen onder elkaar, of in zones waar gereedschap of materialen naar beneden kunnen vallen, moet strikt worden vermeden.

Toevallige of onbevoegde toegang tot gevaarlijke werkzones moet altijd worden voorkomen, bijvoorbeeld door fysieke afsluitingen of duidelijke signalering.

Enkel werknemers die voldoende opgeleid zijn en beschikken over de nodige competenties mogen werkzaamheden op hoogte uitvoeren.

Alle materialen en toestellen die gebruikt worden bij werken op hoogte (zoals steigers, ladders, en valbeveiligingssystemen) moeten voldoen aan de wettelijke voorschriften en regelmatig gecontroleerd en gekeurd worden conform de Belgische wetgeving. Daarnaast moet elke werknemer vóór gebruik een visuele controle uitvoeren om defecten of schade te detecteren.

Voor volgende werkzaamheden met valgevaar zijn er specifieke richtlijnen vervat in een apart veiligheidsvoorschrift:

- [VV06 - Werken met hoogwerker of schaarlift.](#)
- [VV07 - Gebruik en bouwen van steigers.](#)
- [VV11 - Graven.](#)

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

4.2 Collectieve valbescherming

De volgende eisen zijn van toepassing in geval van gebruik van collectieve valbescherming:

- Leuningen met een tussenleuning en een kantlijst die op de vloer aansluit.
 - De bovenste leuning bevindt zich op een hoogte van 1 m tot 1,2 m boven de werk- of loopvlakken.
 - Tussen de bovenste leuning en de kantplank is een tussenleuning aangebracht op een hoogte van 40 tot 50 cm boven het werk- of loopvlak.
 - De kantplanken zijn ten minste 15 cm hoog.
- Volle of uit traliewerk bestaande panelen van ten minste 1 m hoog.
- Elke andere voorziening die een gelijkwaardige beveiliging biedt.

Als dat niet mogelijk is, dan dient er persoonlijke valbescherming (of loopbeperking) gedragen te worden mits er een ankerpunt voorzien is.

4.3 Persoonlijke valbescherming

De volgende eisen zijn van toepassing in geval van gebruik van persoonlijke valbescherming:

- Gebruikers moeten een deugdelijke theoretische en praktische training hebben gehad in het gebruik van persoonlijke valbescherming.
- Het totale gewicht van de persoon met gereedschap mag de 140 kg niet overschrijden.
- Lengte van het valkoord dient afgestemd te zijn op de actuele situatie. Bij voorkeur wordt een valstopapparaat gebruikt. De vrije val dient steeds beperkt tot maximum 1,8 meter.
- Bij sommige werken kan gebruik gemaakt worden van een afstandsbeperking zodat de gebruiker wel ver genoeg kan gaan om de onbeschermd rand te bereiken, maar niet ver genoeg om er van af te vallen.
- Men moet zich kunnen vasthouden aan een punt met ruim voldoende draagkracht. De vanglijn mag vanwege kans op beschadiging daarbij niet om installatiedelen geslagen worden. Gebruik indien nodig een strop waaraan aangehaakt kan worden. Men heeft een minimum valbelasting nodig van 10 kN.
- Voor aanvang van het werk dient de mogelijkheid van redding van de persoon na een val beoordeeld te zijn. Indien de redding niet mogelijk is binnen een tijdsbestek van 15 minuten dan dient er gebruik gemaakt te worden van een redding takel met 2° **persoon** (te bekijken in Risicoanalyse). De persoon dient ook een valharnas met safety straps te dragen om te voorkomen dat een suspension trauma kan optreden, wat leidt tot een levensbedreigende situatie.

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

- Na een val dient de harnasgordel en vanglijn herkeurd te worden.
- Iedere gebruiker moet zorgen voor het correct aantrekken van het veiligheidsharnas.

HOE EEN VEILIGHEIDSHARNAS AANTREKKEN

Stap 1

Neem het harnas bij het rugbevestigingspunt. Schud eventueel met het harnas om alle banden op zijn plaats te laten vallen. Open alle sluitingen. Nu zou reeds duidelijk moeten zijn wat onder- en bovenkant is van het harnas.

Stap 2

Neem het harnas bij de schouderbanden en leg het over de schouders.

Stap 3

Sluit de beensluitingen.

Stap 4

Pas de beenbanden zo aan dat er nog een hand tussen kan. Steek overtollig band onder de voorziene bandklem.

Stap 5

Sluit de borstsluiting (kan ook in de vorm van een musketon zijn).

Stap 6

Regel de schouderbanden bij tot het harnas stevig maar comfortabel om het lichaam zit. Let erop dat de rugplaat (plaatje met rugbevestigingspunt) tussen de schouders zit.

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

4.4 Betreden van daken

In geval van werken op platte daken gelden de volgende eisen:

- De stabiliteit van het dak moet vooraf beoordeeld worden om zeker te zijn dat het stevig genoeg is om het gewicht van personen, materiaal en uitrusting te dragen.
- Bij werkzaamheden tussen de 2 en 4 meter van de dakrand dient op 2 meter van de dakrand signalisatie voorzien te worden om de veilige zone duidelijk af te bakenen.
- Bij werkzaamheden op minder dan 2 meter van de dakrand dient een (tijdelijke) leuning of ander collectief beschermingsmiddel geplaatst te worden.
- Alleen om van en naar een ladder te komen die leidt naar het dak, mag men zich binnen de 2 meter van de dakrand bevinden.
- Er is een voorkomingsplan opgesteld met afspraken en maatregelen voor het veilig lossen van materiaal, de toegang tot het dak en een evacuatieprocedure bij een eventueel valincident (inclusief het correct gebruik van voetsteunen of een zitharnas indien nodig). De toegang tot vrij toegankelijke niet afgeschermd daken moet worden afgesloten d.m.v. een slot waarvan de sleutel wordt bewaard door de eigenaar van de installatie.

Voorafgaand aan werkzaamheden op daken van gebouwen of tanks moet een risicoanalyse worden uitgevoerd, waarin de te nemen maatregelen ter voorkoming van valgevaar worden beschreven.

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFT VV 05

Werken op hoogte: valgevaar

4.5 Werken met een ladder

Een ladder moet in de afgelopen 3 maanden gekeurd zijn en vóór elk gebruik gecontroleerd worden op zichtbare gebreken.

4.5.1 Eisen aan de werkzaamheden op een ladder

Ladders mogen enkel gebruikt worden wanneer er geen veiliger alternatief gebruikt kan worden door bijvoorbeeld plaatsgebrek of verhoogde gevaren bij het gebruik van steigers of hoogwerkers. Werkzaamheden op ladders zijn uitsluitend toegestaan indien:

- Het gaat om kortdurend werk.
- Geen grote kracht nodig is.
- Er altijd drie contactpunten met de ladder zijn (bijv. 2 voeten en 1 hand of 2 handen en 1 voet).
- Geen aangedreven machines worden gebruikt (bijv. slijpmachines).
- Het werk binnen de reikwijdte van een armlengte blijft.

Er dient steeds gewerkt te worden met een platformladder of indien niet mogelijk een ladder met borstwering.

4.5.2 Eisen aan de opstelling van de ladder

- Maximaal toegestane hoogte is 7 meter, [afwijkingen dienen geborgd te worden via een risicoanalyse](#).
- Zorg voor een stabiele en veilige opstelling: stevige ondergrond, juiste steunpunten, vrij van spanningsvoerende delen en zoveel mogelijk verwijderd van randen en afscheidingen.
- De ladder moet onder een hoek van 75° met de grond worden geplaatst.
- Voorzie de boven- en onderzijde van antislipvoeten.
- Een ladder naar een hoger niveau moet minimaal 1 meter boven dat oppervlak uitsteken.
- Bevestig de ladder voor extra stabiliteit. Bij ladders met meer dan 25 sporten is dit verplicht.
- In elektrolyseprocessen is het gebruik van metalen ladders verboden.

4.6 Gebruik van een personenhijsbak

Het gebruik van een personenhijsbak is enkel toegestaan mits er aangetoond wordt dat er geen andere mogelijkheid bestaat, het geheel in samenhang is gekeurd en er een formeel akkoord is van de Nyrstar preventieadviseur over de voorgelegde risico inventarisatie en evaluatie (RIE).

Checklist voor aanvraag werken met personenhijsbak [XF-452-FCH-0-01003](#)

4.7 Maatregelen bij noodweer

Zie [veiligheidsvoorschrift VV 28](#) "Noodweer" .